

Mord i Marseille

Forrygende og rappende fransk gangsterroman fra den myldrende middelhavsby.

KRIMI

Jean-Claude Izzo : Total Kheops. Oversat af Jesper Tang. Labyrinth, 409 sider, 199 kr.
Har du Pluskort, kan bogen købes med 20 procent rabat i Politikens Boghal.

Total Kheops er det samme som total kaos. Ifølge den verdensberømte fransk rapgruppe IAM, hvis medlemmer alle har antikke egyptiske navne, og hiphopsange, der ofte handler om millionbyen Marseille. Marseille er da også helt klart hovedpersonen i Jean-Claude Izzos gangsterroman, den første i en trilogi, som kom på gaden allerede i 1995 og siden – sans Danmark – har gået sin sejrsgang over den ganske verden. Den er endog i 2001 filmatiseret som tv-serie med selveste Alain Delon i hovedrollen som den noget derangede, men ganske charmerende strømer Fabio Montale, ofte på kant med loven og på sengekant med smukke kvinder.

OG HVAD HANDLER "Total Kheops" så om? Ja, den er straks værre!

Dette er en ærkefransk krimiklassiker, komponeret i anekdotiske kapitler, hvor plottet druknes melankolsk og nostalgisk i poetiske strofer om dit og dat på flere sprog og stilarter, fra Saint-John Perse til Bob Dylan.

Alt imens historien flanerer ned ad historiske sidegader og ind i smøger i en oldgammel havneby med en både blakket og blodig fortid og nutid.

Det begynder imidlertid med, at en gangster, Ugo, vender hjem til Marseille for lige at ordne en likvidering. Det skulle han aldrig have gjort. Nu må hans barndomskammerat Montale, også af italienske afstamning og politikorpsets Odysseus, tage af sted og rede trådene ud af disse trakasserier mellem politi og tyve, den korsikanske såvel som den italienske mafia indbyrdes.

Undervejs bliver Montales kære veninde, den smækre lækre Leila, infamt og brutalt voldtaget og skudt død. Så eskalerer sagerne endnu mere i tempo og tango indtil slutningen, hvor alt igen er ved det gode gamle, selv om dagen atter er ny.

"TOTAL KHEOPS" er markant og politisk indigneret over det reaktionære og racistiske Frankrig. Men frem for alt en (meget) lang lyrisk og elegisk (vers)roman om det brogede liv i Marseille og omegn. Siderne bogstaveligt emner appetitligt af anis, hvidløg, friske fisk og kold rosévin, pillede skaldyr og skønne kvinder i bundter, der dufter af basilikum, ingefær eller mynte i hår, skød og armhule!

Bortset fra den røgede maltwhisky Lagavulin er Montale en latinsk livsnyder af alt fra Middelhavet. Selv om han nu og da får tørre tæsk, så er hans vej kandiseret af våde kvindekys og kåde favne.

Her er lyrisk luderromantik og gallisk gangsterdrama for alle franc og penge. I en syntaks, der fræser hurtigt og skærer hjørner lig Marseilles farlige taxaer, kendt fra film og virkelighed. Skal man sammenligne Izzo med noget, der allerede findes på dansk, skal vi til forfatteren Montalban og hans serie om privatdetektiven Carvalho i Barcelona.

Synkront er den angelsaksiske og skandinaviske aficionado af genren advaret. Vi er fjernt fra flegmatiske Storbritannien og Sverige med forbud. Personligt finder jeg, at der nu og da causeres, brases og steges lidt vel rigeligt på turen. Men det lille forlag Labyrinth skal have 1.000 gange merci for at tage en chance med en flot omgang café noir og cognac. Vort kongehus har støttet udgivelsen med penge, og det varmer et republikansk hjerte. Oversætterten Jesper Tang har i den grad præsteret at oversætte dette franske, som ikke er uden tårer og bestemt ikke for begyndere. Jeg synes nu, at han skulle have skrevet Front National i stedet for National-fronten. *Tant pis*, Skidt med det, som vi frankofile siger til hinanden over pastis og pistacier.